

กลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ
จากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในหนังสือท่องเที่ยวอิเล็กทรอนิกส์
เรื่อง 10 เส้นทางท่องเที่ยวเลาะเลียบบายน้ำ ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทย*

TRANSLATION STRATEGIES IN RENDERING MATERIAL CULTURE TERMS FROM
THAI INTO ENGLISH FROM A TRAVEL E-BOOK: 10 ROUTES ALONG THE WATERSIDE
TO EXPERIENCE THE CHARMING OF THAI WAY OF LIFE

วัชรพงษ์ แจ่มประจักษ์

Watcharapong Changprachak

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ชลบุรี ประเทศไทย

Faculty of Humanities and Social Sciences, Burapha University, Chonburi, Thailand

Corresponding author E-mail: watcharapong@go.buu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุและศึกษาวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษที่ปรากฏในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “10 เส้นทางท่องเที่ยวเลาะเลียบบายน้ำ ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทย” และฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “10 Routes along the Waterside to Experience the Charming of Thai Way of Life” งานวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลสำคัญในการศึกษาได้จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง 10 เส้นทางท่องเที่ยวเลาะเลียบบายน้ำ ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทยและฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง 10 Routes along the Waterside to Experience the Charming of Thai Way of Life ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ได้เผยแพร่ทางช่องทางเว็บไซต์ต่าง ๆ เครื่องมือในการวิจัยใช้แนวคิดเรื่องคำศัพท์ทางวัฒนธรรมของนิวมาร์ก ในการจำแนกคำศัพท์ทางวัฒนธรรม ผลการวิจัย พบว่า คำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ จำนวน 154 คำ แบ่งเป็น 4 หมวด คือ 1) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอาหาร พบจำนวน 65 คำ เช่น ตำซั่ว ลอดช่อง เป็นต้น 2) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอาคารและสิ่งปลูกสร้าง 49 คำ เช่น กำแพงแก้ว หลังคามุงจาก เป็นต้น 3) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม พบจำนวน 23 คำ เช่น ชินดา ผ้าขาวม้า ผ้าลายมุก เป็นต้น และ 4) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอุปกรณ์เครื่องใช้พบทั้งสิ้น 17 คำ เช่น โองัง โพงพาง กระชัง เป็นต้น ทั้งนี้ สามารถแยกกลวิธีการแปลทั้งสิ้น 5 กลวิธี พบว่า กลวิธีการแปลโดยใช้คำยืมมีความถี่มากที่สุด (67 ครั้ง 43.50%) รองลงมา คือ การแปลโดยใช้คำที่มีความหมายกว้าง (31 ครั้ง 20.12%) การแปลโดยใช้อธิบายความ (23 ครั้ง 14.93%) การแปลตรงตัว (17 ครั้ง 11.03%) และการแปลโดยใช้คำเทียบเคียงกับคำศัพท์ทางวัฒนธรรมในภาษาปลายทาง (16 ครั้ง 10.38%) ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการถ่ายทอดคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษต่อไป

คำสำคัญ: กลวิธีการแปล, คำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ, ภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

* Received April 22, 2024; Revised May 14, 2024; Accepted June 22, 2024

Abstract

The purpose of this research article is to classify material culture terms and study strategies for translating material culture terms from Thai to English that appear in the e-book 10 Tourist Routes Along the River. The Charming of Thai Way of Life and the English version titled 10 Routes along the Waterside to Experience the Charming of Thai Way of Life This research used qualitative research methods. Important information for the study can be obtained from the electronic book titled 10 Tourist Routes Along the River. The Charming of Thai Way of Life and the English version titled 10 Routes along the Waterside to Experience the Charming of Thai Way of Life of the Tourism Authority of Thailand that have been published on various website channels. The research tool used Newmark's concept of cultural vocabulary. In classifying cultural terms The results of the research found 154 material cultural terms divided into 4 categories: 1) Food cultural terms, 65 words were found, such as Tam Sua, Lod Chong, etc. 2) 49 cultural terms for buildings and structures. such as glass walls, thatched roofs, etc. 3) Cultural vocabulary in the category of clothing found a total of 23 words, such as sinta, loincloth, pearl-pattern cloth, etc. and 4) Cultural vocabulary in the category of equipment, found a total of 17 words, such as jars, pongpang, cages, etc. This can be separated A total of 5 translation strategies were used. It was found that translation using borrowed words had the highest frequency (67 times, 43.50%), followed by translation using words with broad meanings (31 times, 20.12%). Translation by Explanation (23 times, 14.93%), direct translation (17 times, 11.03%), and translation by using comparable words with cultural vocabulary in the destination language (16 times, 10.38%). The results of this research can be used as Guidelines for further transferring material cultural vocabulary from Thai to English.

Keywords: Translation Strategies, Material Culture Terms, Thai to English

บทนำ

ปัจจุบันนี้การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ทั่วทุกมุมโลกสามารถทำได้ โดยง่ายเนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทำให้การเดินทางสะดวก รวดเร็ว ง่ายดายและมีราคาที่ถูกลง มนุษย์จึงมีโอกาสดูแลเรียนรู้และสัมผัสกับวัฒนธรรมของคนต่างชาติต่างภาษาได้ง่ายขึ้น และประเทศไทยก็เป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวทั่วโลก โดยข้อมูลจาก World Travel Market's Global Travel Report 2023 ระบุว่าในปี พ.ศ. 2566 ประเทศไทยติดอยู่ในกลุ่ม 10 ประเทศ ที่มีคนไปเยือนมากที่สุดในโลกด้วยจำนวนนักท่องเที่ยว 27.3 ล้านคน (Tourism Authority Thailand, 2022) และสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยในปี พ.ศ. 2566 ถึงราว 1.3 ล้านล้านบาท จำนวนเงินมากมายมหาศาล (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2567) จากข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้สำคัญของประเทศไทย ดังนั้น การส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยจึงเท่ากับเป็นการสร้างรายได้ให้กับประเทศไทย โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยผ่านการนำเสนอข้อมูลด้านการท่องเที่ยวผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งสื่อที่เข้าถึงง่ายสะดวกและรวดเร็วรูปแบบหนึ่ง ก็คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรืออีบุ๊กที่ทำหน้าที่แนะนำสถานที่ท่องเที่ยว การเดินทาง อาหาร ของที่ระลึกและกิจกรรมในการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่หรือแต่ละจังหวัด

หนึ่งในเครื่องมือที่สามารถช่วยในการนำเสนอวัฒนธรรมไทยสู่สายตาชาวต่างชาติได้ ก็คือ ภาษาอังกฤษ ซึ่งนับเป็นภาษาที่ช่วยเป็นสื่อกลาง (ปิณฑิทร บิลเต๊ะ และคณะ, 2564) ในการสื่อสารความเป็นไทยไปสู่สายตานักท่องเที่ยวต่างชาติ ด้วยเหตุนี้เอง จึงพบว่า ปัจจุบันนี้มีการตีพิมพ์หนังสือท่องเที่ยวออกมาทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษคู่กันหรือออกมาในลักษณะสื่อพิมพ์สองภาษาหลายเรื่อง และแบ่งออกเป็นหลายหมวดหมู่ อาทิ อีบุ๊กด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงอาหาร เชิงจิตวิญญาณ เชิงสุขภาพและเชิงชุมชน เป็นต้น (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2561) โดยหนึ่งในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีฉบับคู่กันสองภาษา ก็คือ หนังสือเรื่อง “10 เส้นทางท่องเที่ยวและเลียบสายน้ำ ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทย” ซึ่งได้รวบรวมแหล่งท่องเที่ยวริมน้ำทั่วประเทศโดยบอกเล่าวิธีการเดินทาง แหล่งท่องเที่ยวสำคัญ กิจกรรมการท่องเที่ยว อาหารและของฝากที่สามารถซื้อหาได้ในแต่ละท้องถิ่น จึงกล่าวได้ว่า หนังสือเล่มนี้ที่นำเสนอวัฒนธรรมไทยในด้านต่าง ๆ ออกมาอย่างหลากหลาย ซึ่งเมื่อจำเป็นต้องทำหนังสือฉบับภาษาอังกฤษก็ย่อมต้องใช้กลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลายเช่นกัน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจคำศัพท์ทางวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่นำเสนอเรื่องราวของอาหารไทยที่มีรสชาติแตกต่างกันออกไปในแต่ละภูมิภาค อาคารสิ่งปลูกสร้างอันมีเอกลักษณ์และสะท้อนวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ที่แฝงถึงความงดงามอ่อนช้อยอันเป็นเอกลักษณ์ไทย อาทิ ผ้าทอที่มีลวดลายต่าง ๆ

ด้วยเหตุนี้กลวิธีการแปลที่ใช้ในการนำเสนอประสบการณ์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจและควรศึกษาเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้เกิดแนวทางในการถ่ายทอดคำศัพท์ทางวัฒนธรรมในสารหรือสื่อรูปแบบอื่นได้ต่อไป โดยนิวมาร์ก ได้นำเสนอว่าคำศัพท์ทางวัฒนธรรมเป็นหนึ่งในคำที่สร้างปัญหาให้กับผู้แปลเนื่องจากคำศัพท์ทางวัฒนธรรมของแต่ละชาติแต่ละวัฒนธรรมมีความแตกต่างกันอย่างมาก และได้แบ่งคำศัพท์ทางวัฒนธรรมไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) คำวัฒนธรรมทางสิ่งแวดล้อม 2) คำวัฒนธรรมทางวัตถุ 3) คำวัฒนธรรมทางสังคม 4) คำวัฒนธรรมทางองค์กร ประเพณี กิจกรรมทางสังคม และ 5) คำวัฒนธรรมเกี่ยวกับท่าทางและลักษณะนิสัย ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ เน้นศึกษาเรื่องคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุอันประกอบไปด้วย อาหาร เสื้อผ้า บ้านเรือน เมือง และการขนส่ง เนื่องจากหนังสือท่องเที่ยวฉบับนี้มีการกล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยว อาคารบ้านเรือนและสินค้าของฝากทำให้มีความเด่นในเรื่องคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ (Newmark, P., 1988)

งานวิจัยฉบับนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาเรื่องกลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุตามกรอบแนวคิดเรื่องคำศัพท์ทางวัฒนธรรมของนิวมาร์ก (Newmark, P., 1988) ที่พบในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “10 เส้นทางท่องเที่ยวและเลียบสายน้ำ ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทย” (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2561) และฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “10 Routes along the Waterside to Experience the Charming of Thai Way of Life” (Tourism Authority Thailand, 2022) พิมพ์และเผยแพร่โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ย่อมสร้างผลประโยชน์แก่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในแง่ของการสร้างสรรค์สื่อเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เพราะเมื่อเหล่าผู้ประกอบการกิจการการท่องเที่ยวหรือผู้เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเกิดความเข้าใจในวิธีการถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุจากภาษาไทยไปเป็นภาษาอังกฤษแล้ว ย่อมสามารถผลิตสื่อเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในระดับนานาชาติได้อย่างง่ายและเป็นสื่อที่มีคุณภาพในการสื่อสารและยังช่วยให้เกิดการเผยแพร่วัฒนธรรมด้านวัตถุของไทยที่ถูกต้องไปสู่สายตาชาวโลกอันจะส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวและการสืบสานวัฒนธรรมไทยไปในคราวเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อจำแนกคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุที่พบในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในหนังสือท่องเที่ยวอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “10 เส้นทางท่องเที่ยวและเลียบสายน้ำ

ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทย: 10 Routes along the Waterside to Experience the Charming of Thai Way of Life” ที่เผยแพร่โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยผ่านช่องทางเว็บไซต์ต่าง ๆ

2. เพื่อศึกษาทวิวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในหนังสือท่องเที่ยวอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “10 เส้นทางท่องเที่ยวเลาะเลียบบายน้ำ ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทย: 10 Routes along the Waterside to Experience the Charming of Thai Way of Life” ที่เผยแพร่โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยผ่านช่องทางเว็บไซต์ต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)
2. ข้อมูลสำคัญได้ศึกษาจากหนังสือท่องเที่ยวอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “10 เส้นทางท่องเที่ยวเลาะเลียบบายน้ำ ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทย” และฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “10 Routes along the Waterside to Experience the Charming of Thai Way of Life” ที่เผยแพร่ทาง <https://tourismproduct.tourismthailand.org/en/2022/10/12/10-routes-along-the-waterside-to-experience-the-charming-thai-way-of-life/>
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้จัดทำคู่มือเทียบการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมไทย-อังกฤษ โดยยึดแนวคิดเรื่องคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุของ Newmark ที่เสนอว่าคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุประกอบไปด้วยสิ่งต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นมาอาทิอาหาร เสื้อผ้า บ้านเรือนและเมือง และการขนส่ง (Newmark, P., 1988)
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แบ่งข้อมูลออกเป็น 4 หมวดหมู่ ดังนี้ 1) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอาหาร 2) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอาคารและสิ่งปลูกสร้าง 3) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดสิ่งของเครื่องใช้และ 4) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม
5. วิเคราะห์ข้อมูล จากการศึกษากทวิวิธีการแปลทางวัฒนธรรม จำนวนทั้งสิ้น 154 คำ โดยอาศัยแนวคิดเรื่องกลวิธีการแปลของนักวิชาการด้านการแปล ได้แก่ Mona Baker, Peter Newmark และสุพรรณิ ปันมณี (Baker, M., 2011); (Newmark, P., 1988); (สุพรรณิ ปันมณี, 2557)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า หลังจากได้ศึกษากทวิวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุจากหนังสือท่องเที่ยวอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “10 เส้นทางท่องเที่ยวเลาะเลียบบายน้ำ ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทย” และฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง “10 Routes along the Waterside to Experience the Charming of Thai Way of Life” พบว่า คำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุที่พบสามารถแยกออกเป็นหมวดหมู่ได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 คำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุในหมวดหมู่ต่าง ๆ

ประเภทคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอาหาร	65	42.20
คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอาคารและสิ่งปลูกสร้าง	49	31.81
คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม	23	14.93
คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอุปกรณ์เครื่องใช้	17	11.03
รวม	154	100

จากตารางที่ 1 พบว่า คำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุที่ปรากฏในการศึกษาครั้งนี้ สามารถแบ่งออกมาได้เป็น 4 หมวดหมู่ ได้แก่ 1) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอาหาร พบจำนวน 65 คำ เช่น ตำข้าว ลอดช่อง แหนม 2) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอาคารและสิ่งปลูกสร้าง 49 คำ เช่น บ้านไดนาคคู่ กำแพงแก้ว 3) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม พบจำนวน 23 คำ เช่น ผ้าทอไทยลื้อ ชิ่นตา และ 4) คำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอุปกรณ์เครื่องใช้พบทั้งสิ้น 17 คำ เช่น โอง มีดอรัญญิก ไช้หนัง โดยทำทางวัฒนธรรมเหล่านี้ปรากฏสอดคล้องไปกับหัวข้อหลัก ๆ ของหนังสือที่นำเสนอสถานที่ท่องเที่ยว อาหารท้องถิ่นและของที่ระลึกในแต่ละท้องที่

ตารางที่ 2 กลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรม

กลวิธีการแปล	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
การใช้คำยืม	67	43.50
การใช้คำที่มีความหมายกว้าง	31	20.12
การอธิบายความ	23	14.93
การแปลตรงตัว	17	11.03
การใช้คำเทียบเคียงกับคำศัพท์ทางวัฒนธรรมในภาษาปลายทาง	16	10.38
รวม	154	100

จากตารางที่ 2 นำเสนอกลวิธีการแปลที่มีการใช้โดยเรียงลำดับจากกลวิธีการแปลที่มีความถี่ในการใช้มากที่สุด ดังคำอธิบายต่อไปนี้

1. การใช้คำยืมในการศึกษาครั้งนี้เป็นการใช้คำยืมในลักษณะของการถ่ายเสียงจากต้นฉบับภาษาไทยไปเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งพบได้ในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุในทุกหมวด โดยพบว่า มีการใช้กลวิธีการใช้คำยืมในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมหมวดอาหารมากที่สุดเนื่องการยืมคำช่วยให้ผู้อ่านสามารถสืบค้นต่อไปได้ว่าอาหารชื่อนี้หาได้ทีใดเพราะผู้แปลยืมชื่ออาหารนั้น ๆ เข้ามาใส่ในดัตตาเบส โดยจากการศึกษา พบว่า มีการใช้คำยืมและการใช้คำยืมร่วมกับการอธิบายความเพื่อช่วยสร้างความหมายให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ว่าคำยืมนั้น ๆ หมายถึง สิ่งใดหรือมีลักษณะเช่นไร ซึ่งจากการศึกษาการกลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุครั้งนี้พบว่า มีการใช้กลวิธีการใช้คำยืมทั้งสิ้น 67 ครั้งคิดเป็นร้อยละ 43.50 โดยมีตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 3 ตัวอย่างการใช้กลวิธีการใช้คำยืมในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ

ตัวอย่างที่	คำศัพท์ฉบับภาษาไทย	คำศัพท์ฉบับภาษาอังกฤษ	กลวิธีการแปล
1	ตำต้องแดง (น. 33)	Tum Dong Dang (p. 33)	การใช้คำยืม
2	โบสถ์มหาอุตม์ (น. 64)	Maha-Ut Hall, a monastery with only one entrance/exit and no windows. (p. 64)	การใช้คำยืม

จากตัวอย่างข้างต้น พบว่า คำทุกคำที่ปรากฏในตัวอย่างเป็นคำที่มีในวัฒนธรรมไทยเท่านั้น อาทิ คำว่า “โบสถ์มหาอุตม์” ซึ่งมีความเป็นเอกลักษณ์ไทย ดังนั้น การแปลด้วยการใช้คำยืมร่วมกับการอธิบายความว่าเป็นอาคารที่มีทางเข้าออกเพียงทางเดียวและไม่มีหน้าต่าง ซึ่งช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าสถานที่แห่งนี้มีลักษณะเช่นไร จึงช่วยรักษาความหมายของต้นฉบับได้ดีที่สุด ในขณะที่การถ่ายทอดคำในหมวดอาหารเช่นการยืมคำ “ตำต้องแดง” เป็นการยืมคำโดยไม่มีคำอธิบายเพิ่มเติมเนื่องจากเนื้อหากล่าวถึงอาหารและได้นำเสนอว่าเป็นอาหารที่คล้ายส้มตำ ทำให้ไม่จำเป็นต้องเพิ่มเติมคำอธิบายใด ๆ

2. การใช้คำที่มีความหมายกว้าง ๆ เป็นกลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมรูปแบบหนึ่งที่ช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายหรือเห็นภาพของสิ่งที่กำลังพูดถึงในดัตตาเบสได้พอสังเขปแต่ก็เพียงพอที่จะสร้างความเข้าใจตัวบทได้และไม่ทำให้การสื่อสารล้นเหลือ โดยมักเป็นคำที่มีความสำคัญต่อการดำเนินเนื้อหาหรือเป็นคำที่เคยกล่าวไว้

โดยละเอียดมาก่อนหน้านี้แล้ว ซึ่งจากการศึกษากลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุจากหนังสือท่องเที่ยวในครั้งนี้ พบว่า มีการใช้คำที่มีความหมายกว้าง ๆ ในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุในทุกหมวด โดยมีความถี่ในการใช้กลวิธีนี้ทั้งสิ้น 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.12 โดยมีตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 4 ตัวอย่างการใช้กลวิธีการใช้คำที่มีความหมายกว้างในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ

ตัวอย่างที่	คำศัพท์ฉบับภาษาไทย	คำศัพท์ฉบับภาษาอังกฤษ	กลวิธีการแปล
3	ผ้าซิ่น (น. 95)	cloth (p. 95)	การใช้คำที่มีความหมายกว้าง
4	ยอยักษ์ (น. 117)	giant fish traps (p. 117)	การใช้คำที่มีความหมายกว้าง

จากตัวอย่าง พบว่า มีการใช้คำที่มีความหมายกว้างกว่าต้นฉบับดังตัวอย่างที่ 3 ที่ถ่ายทอดคำว่า “ซิ่น” ซึ่งหมายถึง ผ้านุ่งของสตรีโดยแปลด้วยคำกว้าง ๆ ว่า “cloth” ซึ่งสามารถสื่อสารได้แม้จะไม่เท่าเทียมกับต้นฉบับ แต่เนื่องจากคำว่า “ซิ่น” ปรากฏหลายครั้งแล้วและในบางครั้งได้มีการอธิบายความไปบ้างแล้วจึงทำให้เมื่อกล่าวซ้ำขึ้นมาอีกผู้แปลจึงเลือกการใช้คำที่มีความหมายกว้าง ๆ ในการถ่ายทอดคำเพื่อเป็นการประหยัดเนื้อที่และเพื่อง่ายในการนำเสนอ ในขณะที่ตัวอย่างที่ 4 การถ่ายทอดความหมายของคำว่า “ยอ” ซึ่งเป็นเครื่องมือดักปลาของไทยนั้นผู้แปลก็เลือกถ่ายทอดความหมายด้วยคำที่มีความหมายกว้าง ๆ ว่า “fish traps” เพราะได้นำเสนอหน้าที่ของเครื่องมือชนิดนี้อ่างพอเพียงแก่ผู้อ่านแล้วว่าเป็นเครื่องมือในการจับปลา

การอธิบายความเป็นกลวิธีการแปลที่เกิดขึ้นเมื่อผู้แปลไม่สามารถหาคำเทียบเคียงใด ๆ ได้จึงใช้การอธิบายความว่าของสิ่งนั้นมีหน้าที่หรือมีลักษณะเช่นไรเพื่อช่วยให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล ซึ่งกลวิธีการแปลด้วยการอธิบายความพบมากในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านอาคารและสิ่งปลูกสร้างเนื่องจากคำเหล่านี้จำเป็นต้องมีการบอกเล่าถึงลักษณะและส่วนประกอบผู้อ่านจึงจะเข้าใจ โดยในการศึกษาครั้งนี้พบการแปลโดยการอธิบายความในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุในหมวดของอาคารและสิ่งปลูกสร้างมากที่สุด จำนวน 12 ครั้ง และพบในการแปลหมวดอาหาร 6 ครั้ง และหมวดอุปกรณ์เครื่องใช้ 5 ครั้ง รวมทั้งหมด 23 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.93 โดยมีตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 5 ตัวอย่างการใช้กลวิธีการใช้การอธิบายความในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ

ตัวอย่างที่	คำศัพท์ฉบับภาษาไทย	คำศัพท์ฉบับภาษาอังกฤษ	กลวิธีการแปล
5	หอไตร (น. 107)	The tower housing the Buddhist Manuscript (p. 107)	การอธิบายความ
6	หลังคาจั่วสองชั้น (น. 107)	Double layer of slanted roof (p. 107)	การอธิบายความ

จากตัวอย่างข้างต้น พบว่า มีการใช้การอธิบายความในการถ่ายทอดความหมายเมื่อมีคำที่ไม่ปรากฏในวัฒนธรรมต่างชาติหรือเป็นสิ่งที่ไม่มีในวัฒนธรรมของผู้อ่าน ดังตัวอย่างที่ 5 ผู้แปลถ่ายทอดคำว่า “หอไตร” โดยการอธิบายหน้าที่ของ “หอไตร” ว่าเป็นสถานที่ที่ “housing the Buddhist Manuscript” ซึ่งช่วยให้ผู้รับสารสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ และในตัวอย่างที่ 6 ก็มีการถ่ายทอดความหมายของคำ “หลังคาจั่ว” โดยการบอกลักษณะว่า “slanted roof” เป็นหลังคาที่ลาดเอียง อันช่วยสร้างความเข้าใจให้กับผู้รับสารได้

3. การแปลตรงตัวเป็นกลวิธีการแปลที่ผู้แปล แปลแบบคำต่อคำ โดยเป็นการแปลที่เหมาะสมกับการถ่ายทอดคำหรือความที่มีลักษณะเหมือนกันทั้งสองวัฒนธรรม ซึ่งจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า มีการใช้กลวิธีการแปลตรงตัวในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุทั้งสิ้น 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.03 โดยพบจากการแปลคำในหมวดอาหาร หมวดของอาคารและสิ่งปลูกสร้างและหมวดเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม โดยมีตัวอย่าง ดังนี้

ตารางที่ 6 ตัวอย่างการใช้กลวิธีการแปลตรงตัวในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ

ตัวอย่างที่	คำศัพท์ฉบับภาษาไทย	คำศัพท์ฉบับภาษาอังกฤษ	กลวิธีการแปล
7	ก๋วยเตี๋ยวเป็ด (น. 80)	Duck noodle (p. 80)	แปลตรงตัว
8	บ้านลุงโฮ (น. 41)	Uncle Ho's House (p. 41)	แปลตรงตัว

จากตัวอย่างข้างต้น พบว่า ในตัวอย่างที่ 7 และ 8 ผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวเนื่องจากคำศัพท์ทางวัฒนธรรมทางวัตถุที่ปรากฏในตัวอย่างทั้งสองนั้นเป็นคำที่มีแนวคิดและความหมายตรงกันทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษจึงทำให้สามารถแปลแบบตรงตัวได้ เช่น ในตัวอย่างที่ 7 คำว่า “ก๋วยเตี๋ยว” มีความหมายเท่าเทียมกับคำว่า “noodle” และคำว่า “บ้าน” ในตัวอย่างที่ 8 ก็ตรงกับ “house” ในภาษาอังกฤษ โดยการแปลตรงตัวนี้เหมาะกับการที่คำศัพท์ทางวัฒนธรรมของทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษมีความหมายสอดคล้องต้องกันพอดี

4. การใช้คำเทียบเคียงคำศัพท์ทางวัฒนธรรมในภาษาปลายทาง เป็นกลวิธีการแปลที่ผู้แปลใช้คำที่ปรากฏในวัฒนธรรมอื่นหรือวัฒนธรรมในภาษาแปลเพื่อใช้ในการถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์ทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในต้นฉบับโดยการใช้คำเทียบเคียงทางวัฒนธรรมนับเป็นกลวิธีที่พบได้เพียง 16 ครั้ง จากการศึกษาครั้งนี้คิดเป็นร้อยละ 10.38 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการใช้คำเทียบเคียงกับคำศัพท์ทางวัฒนธรรมนับเป็นหนึ่งในวิธีการถ่ายทอดความหมายที่เพียงพอสำหรับการสร้างความเข้าใจและการสื่อสารข้ามวัฒนธรรม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

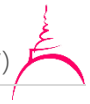
ตารางที่ 7 ตัวอย่างการใช้กลวิธีการใช้การเทียบเคียงคำศัพท์ในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุ

ตัวอย่างที่	คำศัพท์ฉบับภาษาไทย	คำศัพท์ฉบับภาษาอังกฤษ	กลวิธีการแปล
9	ผ้าซิ่น (น. 20)	Sarong fabric (p. 20)	การเทียบเคียงคำศัพท์ทางวัฒนธรรม
10	หมูยอ (น. 99)	Pork sausage (p. 99)	การเทียบเคียงคำศัพท์ทางวัฒนธรรม

จากตัวอย่างข้างต้น พบว่า มีการใช้คำเทียบเคียงทางวัฒนธรรมเพื่อใช้ในการถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุที่ปรากฏในตัวอย่างที่ 9 คำว่า “ผ้าซิ่น” อันหมายถึง ผ้าถุงของสตรี ก็สามารถเทียบเคียงด้วยคำว่า “sarong” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายกว้าง ๆ ว่าผ้าสำหรับนุ่งของผู้ชายหรือผู้หญิงก็ได้ ซึ่งสามารถถ่ายทอดความหมายของคำว่า “ซิ่น” ได้ ในขณะที่ตัวอย่างที่ 10 คำว่า “หมูยอ” ที่หมายถึง อาหารชนิดที่ทำด้วยเนื้อหมูบดแล้วอัดแท่งก็สามารถเทียบเคียงด้วยคำว่า “sausage” ที่เป็นอาหารอันมีลักษณะเป็นเนื้อสัตว์บดแล้วอัดแท่งเช่นกัน โดยในที่นี้การแปลด้วยการใช้คำเทียบเคียงทางวัฒนธรรมสามารถถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุในหมวดต่าง ๆ ได้

อภิปรายผล

จากการศึกษาการใช้กลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในหนังสือท่องเที่ยวอิเล็กทรอนิกส์เรื่อง “10 เส้นทางท่องเที่ยวเลาะเลียบสายน้ำ ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทย” และฉบับภาษาอังกฤษ “10 Routes along the Waterside to Experience the Charming of Thai Way of Life” โดยใช้แนวคิดด้านการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมของ Peter Newmark พบว่า การแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุที่ปรากฏในการศึกษาครั้งนี้สามารถแบ่งเป็นหมวดอาหาร อาคารและสิ่งปลูกสร้าง เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และหมวดอุปกรณ์และเครื่องใช้ โดยจากการศึกษาการใช้กลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุจากหนังสือท่องเที่ยวพบว่ากลวิธีการแปลทั้งสิ้น 5 กลวิธี โดยพบว่า กลวิธีการแปลโดยใช้คำยืมมีความถี่มากที่สุดโดยพบทั้งสิ้น 67 ครั้ง (43.50%) ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ กัญชลิกา ตรีกลางตอน และคณะที่ศึกษาการใช้ภาษาอังกฤษ

เพื่อถ่ายทอดคำศัพท์ทางวัฒนธรรมไทยนิตยสารอิเล็กทรอนิกส์ สวัสดิ์ (กัญชวลิกา ตรีกลางตอน และคณะ, 2565) และงานวิจัยของ อธิศา งามศรี ที่ได้ศึกษากลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในการแปลหนังสือวรรณกรรมเรื่องครุบ้านนอก (อธิศา งามศรี, 2560) อีกทั้งยังมีการศึกษาของ วราพัชร ชาลิกุล และสาณู เสกขุนทด ณ ถลาง เรื่องการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษในการแปลวรรณกรรมเรื่องของจันดารา ซึ่งจากผลการศึกษาทั้งหมด พบว่า กลวิธีการแปลที่มีความถี่สูงสุดในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรม คือ การใช้คำยืม ทั้งนี้ เพราะการใช้คำยืมช่วยรักษาความหมายของต้นฉบับได้ดีที่สุด (วราพัชร ชาลิกุล และสาณู เสกขุนทด ณ ถลาง, 2562) ซึ่งก็สอดคล้องกับแนวคิดของ Newmark ที่เสนอว่าการใช้คำยืมก็นับเป็นวิธีการหนึ่งในการถ่ายทอดความหมายเมื่อผู้แปลต้องแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมแล้วไม่อาจหาคำที่เทียบเคียงกันได้ (Newmark, P., 1988) กลวิธีการแปลที่มีความถี่รองลงมา คือ การแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้างพบ 31 ครั้ง (20.12%) การแปลโดยการอธิบายความพบ จำนวน 23 ครั้ง (14.93%) การแปลตรงตัวพบ 17 ครั้ง (11.03%) และการแปลโดยการใช้คำเทียบเคียงกับคำศัพท์ทางวัฒนธรรมในภาษาปลายทาง จำนวน 16 ครั้ง (10.38%)

เมื่อแยกพิจารณาการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุในหมวดต่าง ๆ พบว่า คำในหมวดอาหารที่มีความถี่ 65 คำ มีความถี่ในการใช้คำยืมสูงที่สุด (35 ครั้ง คิดเป็น 53.84%) เนื่องจากอาหารไทยมีความเป็นเอกลักษณ์มากการแปลด้วยวิธีการอื่นย่อมสื่อสารได้ไม่ตรงความเท่ากับการยืมคำและด้วยเหตุที่การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาจากหนังสือท่องเที่ยว ดังนั้น การรักษาต้นฉบับด้วยการยืมคำทำให้ผู้อ่านสามารถไปสืบค้นเพิ่มเติมและลิ้มลองอาหารที่ปรากฏตามหนังสือได้ อีกทั้งยังมีการศึกษาของ ปิติภัทร บิลเต๊ะ และคณะ ได้เสนอว่าการใช้คำยืมเป็นวิธีการแปลที่ช่วยรักษาความหมายของต้นฉบับไว้ได้เป็นอย่างดี (ปิติภัทร บิลเต๊ะ และคณะ, 2564)

ในการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุในหมวดอาคารและสิ่งปลูกสร้างที่มีความถี่ 49 คำ พบว่า มีการใช้กลวิธีการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้าง ๆ และการอธิบายความด้วยความถี่เท่ากัน (12 ครั้ง คิดเป็น 24.48%) เพราะคำในหมวดอาคารและสิ่งปลูกสร้างต้องอาศัยการแปลโดยการอธิบายความเพื่อบอกมีลักษณะองค์ประกอบ โครงสร้างและหน้าที่ของสถานที่หรือสิ่งปลูกสร้าง โดยเมื่อผู้แปลเผชิญหน้ากับคำที่มีลักษณะเป็นสากลผู้แปลก็จะเลือกใช้คำที่มีความหมายกว้าง ๆ เพื่อให้สื่อสารได้รวดเร็วและประหยัดพื้นที่ในการนำเสนอ เช่น ถ่ายทอดความหมายของคำว่า “เรือนไทย” ด้วย “house” ซึ่งก็สื่อสารกับผู้อ่านได้เป็นอย่างดีแม้ว่ารายละเอียดจะไม่เท่ากับต้นฉบับก็ตามแต่ด้วยหน้าที่ของ “บ้าน” ที่ไม่ว่าจะปรากฏในวัฒนธรรมใดย่อมมีหน้าที่เดียวกันที่เป็นที่พักพิงทำให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผลได้

ส่วนในการแปลคำในหมวดของเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่ พบว่า มีจำนวน 23 คำ และกลวิธีการแปลโดยการใช้คำยืมมีความถี่สูงสุด (19 ครั้ง คิดเป็น 82.60%) ทั้งนี้ เพราะคำศัพท์ในหมวดนี้เป็นเรื่องราวของผ้าทอต่าง ๆ ที่มีลวดลายเป็นเอกลักษณ์ผู้แปลจึงต้องใช้กลวิธีการยืมคำเพื่อรักษาคำและชื่อของผ้าทอที่สะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่นหรือที่มาของผ้าทอให้ได้มากที่สุด เช่น “ซินนางหาญ” ก็ยืมคำว่า “Sin Nang Harn” เพื่อรักษาความเป็นต้นฉบับให้ได้มากที่สุด

ในการแปลคำในหมวดของอุปกรณ์เครื่องใช้ที่มีความถี่ 17 คำ นั้นพบว่า กลวิธีการใช้คำกว้าง ๆ เป็นกลวิธีที่พบบ่อยที่สุด (9 ครั้งคิดเป็น 52.94%) โดยการแปลโดยการใช้คำที่มีความหมายกว้าง ๆ สามารถสื่อสารได้ในส่วนของเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่มีลักษณะที่ทำหน้าที่หรือมีลักษณะที่คล้ายคลึงในแม้ว่าจะอยู่ต่างวัฒนธรรม อาทิ เครื่องมือจับปลา ก็อาจถ่ายทอดด้วยคำว่า “fish trap” ซึ่งก็เพียงพอในการสื่อสาร

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาหนังสือท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นในการเล่าเรื่องราวและสิ่งของทางวัฒนธรรมไทยในแต่ละท้องถิ่น โดยหนังสือเล่มนี้นำเสนอโดยการเกริ่นภาพรวมของพื้นที่ สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว ของฝาก อาหาร และวิธีการเดินทาง ซึ่งสังเกตได้ว่าคำศัพท์ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องมากที่สุด คือ กลุ่มของวัฒนธรรมด้านวัตถุ อันประกอบไปด้วย อาหาร อาคารสิ่งปลูกสร้าง เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และอุปกรณ์เครื่องใช้ โดยจากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า มีการใช้กลวิธีการแปลทั้งสิ้น 5 กลวิธี โดยความถี่ในการใช้กลวิธีต่าง ๆ ก็แตกต่างกันไปตามหมวดหมู่ของคำศัพท์ทางวัฒนธรรม อาทิ เมื่อปรากฏคำศัพท์ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับอาหาร ผู้แปลจะเลือกใช้การยืมคำและการยืมคำรวมกับการอธิบายความในการถ่ายทอดคำหรืออาหารนั้น ๆ ทั้งนี้ เพราะต้องการรักษาคำศัพท์ที่แสดงเอกลักษณ์ไทย ซึ่งการยืมคำนั้นยังช่วยให้ผู้อ่านสามารถสืบค้นคำศัพท์ด้านอาหารได้อีกด้วย ในขณะที่เมื่อผู้แปลต้องเผชิญหน้ากับการถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับอาคารและสิ่งปลูกสร้างผู้แปลก็จะเลือกใช้การอธิบายความในการถ่ายทอดความหมาย ทั้งนี้ เพราะอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีความจำเพาะเจาะจงนั้นจำเป็นต้องมีการบอกลักษณะหรือบอกหน้าที่ให้ผู้อ่านทราบจึงจะสามารถถ่ายทอดความหมายได้ในขณะที่เมื่อพูดถึงสิ่งปลูกสร้างทั่ว ๆ ไปก็จะใช้การใช้คำที่มีความหมายกว้าง ๆ ในการนำเสนอ ซึ่งต่างจากคำจำพวกอาหารที่ผู้อ่านเข้าใจได้ว่าเป็นสิ่งที่ใช้รับประทานแต่ในส่วนของอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีลักษณะที่แตกต่างหลากหลายกว่าการอธิบายความจึงทำหน้าที่สื่อสารได้ดีที่สุดอาทิการถ่ายทอดความหมายของคำ “หอไตร” ว่า “The tower housing the Buddhist Manuscript” ก็ย่อมสร้างความหมายให้กับผู้รับสารได้ชัดเจน กลวิธีต่าง ๆ ที่มีการใช้ในการถ่ายทอดความหมายของคำศัพท์ทางวัฒนธรรมในหมวดหมู่ต่าง ๆ นั้นทำได้เหมาะสมและกลมกลืนไปกับเนื้อหาส่งผลให้หนังสือท่องเที่ยวเล่มนี้ทำหน้าที่ในการเสนอสถานที่ท่องเที่ยว อาหารและของที่ระลึกให้กับผู้อ่านได้เป็นอย่างดี โดยในภาพรวมนั้นมีการถ่ายทอดความหมายคำศัพท์ทางวัฒนธรรมด้านวัตถุด้วยการใช้คำยืมมากที่สุด ซึ่งหากได้ศึกษาวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมในทุกด้านย่อมส่งผลดีต่อการนำเสนอผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปจึงเสนอให้มีการศึกษาการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมในทุก ๆ ด้านที่ปรากฏในสื่อท่องเที่ยวทุกประเภทของหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวของไทยหรือหน่วยงานราชการอื่น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2567). สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศไทย ม.ค.-ธ.ค ปี 2566 (เบื้องต้น). เรียกใช้เมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2567 จาก <https://www.mots.go.th/news/category/706>
- กัญชลิกา ตรีกลางดอน และคณะ. (2565). กลวิธีการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อถ่ายทอดคำศัพท์ทางวัฒนธรรมไทย. วารสารมนุษยกับสังคม, 8(1), 51-69.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2561). 10 เส้นทางท่องเที่ยวและเลียบสายน้ำ ยลเสน่ห์แห่งวิถีไทย. เรียกใช้เมื่อ 22 ตุลาคม 2566 จาก <https://tourismproduct.tourismthailand.org/2022/10/12/>
- ปิติกัทร บิลเต๊ะ และคณะ. (2564). กลวิธีการแปลคำศัพท์ทางวัฒนธรรมจากคู่มือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. วารสารวจนะ, 9(2), 44-65.
- วรพัชพร ชาลิกุล และสาธุข เสกขุนทด ณ ถลาง. (2562). กลวิธีการแปลคำทางวัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษาเรื่อง เรื่องของจัน ดารา แต่งโดย อุษณา เพลิงธรรม. วารสารวจนะ, 7(1), 1-20.
- สุพรรณิ ปันมณี. (2557). การแปลขั้นสูง. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อริสา งามศรี. (2560). กลวิธีการแปลคำและวลีทางวัฒนธรรมที่พบในบทแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ กรณีศึกษาหนังสือเรื่อง “ครูบ้านนอก” โดยคำหมาน คนโค. ใน สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปลภาษาอังกฤษและไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- Baker, M. (2011). *In Other Words: A Course Book on Translation*. (2nd ed.). London: Routledge.
- Newmark, P. (1988). *A Textbook of Translation*. Hertfordshire: Prentice Hall.
- Tourism Authority Thailand. (2022). 10 Routes along the Waterside to Experience the Charming Thai Way of Life. Retrieved October 12, 2022, from <https://tourismproduct.tourismthailand.org/en/2022/10/12/10-routes-along-the-waterside-to-experience-the-charming-thai-way-of-life/>
- Tourism Economics. (2023). *WTM Global Travel Report*. Retrieved March 22, 2024, from <https://www.wtm.com/content/dam/sitebuilder/rxuk/wtmkt/documents/WTM-Global-Travel-Report-v4.pdf.coredownload.990096961.pdf>